

դորդուի Պատրիարքարան, թէ զըպարտիչներու նոյն խմբակը Բարձր Գոմիսէրին ուղղուած նոր թուցիկի մը պատճենը զրկած է տեղւոյն թերթին, Պաղեստինի արաբներէն մեծագոյն թերթին, որ, ինչպէս երկրորդ անգամին, նոյն պէս և այս անգամ, զգուանջով մերժած է անոր հրատարակութիւնը, զայն անմիջապէս հասցնելով միայն Յոպպէի մեր վանքի Տեսչին ձեռքը: Անոր մէջ այս անգամ սուտի վիթխարի զիւտ մըն է որ կը յերկուրուի: Իբր թէ ամսոյս իննին մեր ելեմտից տոմարին մէջ արձանագրուած ըլլայ Լ. Պ. 20.638 ծախք մը, որ սակայն, կ'ըսէ, իրականին մէջ Լ. Պ. 2.638 է միայն. ու կը հետեցնէ թէ երկու զուամբներուն տարբերութիւնը բաժնուած է քանի մը յափշտակիչներու միջև, որոնցմէ այնքան շատ կան եղբր այս նուիրական յարկին ներքէ . . .

Պէտք իսկ չենք տեսներ զգացնելու թէ ի՞նչ ախտաժէտ երևակայուած թեան ծնունդ են այս ամէնը:

Վստահ ենք թէ ողջամիտ ընթերցողը, տեղեկանալով այս քանի մը մանրամասնութեանց, պիտի շուտով խելամուտ լինի թէ ի՞նչպիսի նկարագրով մարդոց հետ է մեր գործը. մուքին մէջէն դաւող մարդերու, որոնք չեն համարձակիր խաւարէն, որ իրենց հողիին միակ միջնորդան է, դուքս զալ, վախնալով որ մի միայն իրենց անունն ու ինքնութիւնը բաւական պիտի ըլլան հրապարականախառ նշանակումի առարկայ ընելու իրենց անձն ու գործը. և որոնց՝ պիտի չգիշանէինք տող մը նոյն իսկ պատասխան զրել, եթէ հարցը դառնար անձի կամ անձերու շուրջ, և ոչ թէ դարաւոր և նուիրական Հաստատութեան մը՝ որուն վերաբերմամբ չենք կրնար ուզել անշուշտ որ պղտորուի ժողովուրդին բարի միամտութիւնը:

* * *

ՀԱՒԱՏՔԻ ԵՒ ՄՅԱՆՊԱՒԻ ՏՈՒՐՆԵՐ

ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԻՆԱՋԻ

Սկսեալ տխմար վայրենիէն՝ որ հողը կը պահէ զգուելի կուռքի մը ոտքին առջև, մինչև Արևելքի մոգը, որ արևին մէջ ընտելեան անմահ հողին և ամէն գոյութեան սկիզբը կը պաշտօնակեալ նախնական ժողովուրդներէն՝ որոնք Արարիչին կ'ընծային իրենց հունձքերուն երախայրիքը, մինչև չարարատիկ այն ժողովուրդները, որոնք կ'երևակային մեծարանք մատուցանել անոր՝ ամօթալի լկտութիւններով, կրօնական բնազդը ամէն տեղ և ամենուն մէջ ինքզինքը կը ճանչցնէ: Մարդը չի կրնար հրաժարիլ ոչ իր մեղքերէն և ոչ Աստուծոյն, իր ապականութիւնը այս աշխարհի հետ կը կապէ զայն. իսկ խորհրդաւոր բնազդ մը կը խոյացնէ զայն դէպի անտեսանելի աշխարհը: Այս երկու ներհակ զօրութիւններուն մէջ ընտրութիւն մը չ'ընել ան, երկու անհամերաշխ տարրերը կը ստիպէ հաշտուիլ իրարու հետ. իր պաշտամունքին կը խառնէ իր բարոյականը. աստուածները իրեն համար իրեն նման աստուածներ կը չինէ, որպէսզի կարենայ անոնց ընծայել իր յոռի հակումներուն հանգունակ պաշտամունք մը. իր մոլութիւններն իսկ իբրև աստուածութիւն կը կանգնէ. իր կրօնքը հաւատարիմ հայելին կ'ըլլայ իր ընական ապականութեան. մէկ բառով, կը նուազագնէ Աստուածութեան գաղափարը, բայց չի կրնար զանց ընել զայն, ու կը սիրէ աւելի վայրագ աստուածութիւններ ունենալ, քան բան մը չ'պաշտել:

Ա. Վ.,